

Hirek – közlemények

P á l y á z a t .

A műszaki könyvtárosok részére - a Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója ezévi 1. számában - kiírt pályázatra, a megadott határidőig a következő jelentkezések érkeztek:

A/ Vállalatom műszaki könyvtárának története

- 1/ Wilhelm Pieck Vagon és Gépgyár /dolgozói, szerk.:
könyvtárvezető/
- 2/ Kraus Béláné, ÉM Mélyépítési Tervező Vállalat,
- 3/ dr. Módy Mihály, Északdunántúli Áramszolgáltató Vállalat,
- 4/ Koronczay Béla, Dunai Vasmű,
- 5/ Hegyi Nándor, Csepel Autógyár,
- 6/ Ungvári Lászlóné, Kábel és Sodronykötélgyár,
- 7/ Gonda Pálné, Telefongyár,
- 8/ Margitfalvi József, DIMÁVAG,
- 9/ Farkas Istvánné, Hidépitő Vállalat

B/ Könyvtáram kiadványai

- 1/ Varga Ferenc, Betonutépítő Vállalat,
- 2/ ÉM Dokumentációs és Nyomtatványellátó Vállalat,
- 3/ KGM Műszaki Információs és Fordító Vállalat,
- 4/ Ungvári Lászlóné, Kábel és Sodronykötélgyár,
- 5/ Kalmár Andorné, Papíripari Kutató,
- 6/ Margitfalvi József, DIMÁVAG

C/ Milyen segítséget kapok munkámban az OMK-tól, és mit várok tőle a jövőben?

- 1/ Varga Ferenc, Betonutépítő Vállalat,
- 2/ ÉM Dokumentációs és Nyomtatványellátó Vállalat,
- 3/ Hegyi Nándor, Csepel Autógyár,
- 4/ Ungvári Lászlóné, Kábel és Sodronykötélgyár,
- 5/ dr. Kovács Lászlóné, Meller Vilmos, - ATUKI
- 6/ Margitfalvi József, DIMÁVAG,
- 7/ Farkas Istvánné, Hidépitő Vállalat,
- 8/ Hartai Magda, Ikarusz,

- D/ Hogyan segíti műszaki könyvtáram a termelést?
- 1/ ÉM Dokumentációs és Nyomtatványellátó Vállalat,
 - 2/ Szuhacsev Sándor, Salgótarjáni Acélárugyár,
 - 3/ Ungvári Lászlóné, Kábel és Sodronykötélgyár,
 - 4/ dr. Kovács Lászlóné, Meller Vilmos, - ATUKI,
 - 5/ Kalmár Andorné, Papiripari Kutató Intézet,
 - 6/ Voith Éva, Csepel Autógyár,
 - 7/ Margitfalvi József, DIMÁVAG,
 - 8/ Parkas Istvánné, Hidépitő Vállalat,

- E/ Tanulmányok a műszaki könyvtárügy és dokumentáció köréből.
- 1/ Wilhelm Pieck Vagon és Gépgyár könyvtárosai és fordítói.
 - 2/ Varga Ferenc, Betonutépítő Vállalat,
 - 3/ ÉM Dokumentációs és Nyomtatványellátó Vállalat,
 - 4/ Szuhacsev Sándor, Salgótarjáni Acélárugyár,
 - 5/ KGM Műszaki Információs és Fordító Vállalat dolgozói,
 - 6/ Kalmár Andorné, Papiripari Kutató,
 - 7/ Margitfalvi József, DIMÁVAG,
 - 8/ Vigh Gusztávné, Fémipari Kutató.

- x -

Az Országos Műszaki Könyvtár további intézkedésig kedden és pénteken a József-köruton áll a könyvkölcsönzők rendelkezésére. A Folyóirat Osztály olvasótermei ugyanott hétköznap 10-17 óráig, szombaton 10-13 óráig vannak nyitva.

- x -

Az OMK Dokumentációs Osztályának szerkesztésében és kiadásában megjelent a "Tájékoztató műszaki referátumok készítéséhez"- című kiadvány 2. kiadása.

A 47 oldalas sokszorosított tájékoztató foglalkozik a referálás céljával és forrásaival, a kivonat-készítés elvi és szerkesztési kérdéseivel, függelékében pedig számos példán mutatja be a helyes szövegezés, terminológia-használat és rövidítés-alkalmazás, stb. gyakorlatát.

- x -

Az OMK módszertani csoportjának új telefonszáma: 138-982.

- x -

Az alközpontok 1959 évi tervének beküldési határidejét az OMK október 15-ig meghosszabbította.

- x -

"Elmarad az a szakember, aki nem bővíti ismereteit a legújabb tudományos eredményekkel" - írja a Magyar Pamut 1958. szeptember 8. száma az óbudai műszaki könyvtárról szóló cikkében, amely elsősorban a fiatal műszaki értelmiség nyelvismereti hiányával foglalkozik. Megállapítja, hogy textiliparunk elmaradt a korszerű külföldivel szemben, s a legújabb problémákra a feleletet csak az orosz, német, angol szaklapokban találja meg az érdekelt vegyész és textiles. Éppen ezért szorgalmaznunk kell mindenütt, hogy a fiatal műszaki értelmiség szabadidejében tanuljon nyelveket.

- x -

A Pergamon Institut tárgyalásokat folytat szovjet illetékes szervekkel több orosznyelvű folyóirat 1920-1956 évfolyamainak teljes lefordításáról.

- x -

Üvegkönyvtár Pulkovóban.

A pulkovói csillagvizsgáló egyik termének ajtaján furcsa felirat fogadja a látogatót: "Üvegkönyvtár". Ebben a szakkönyvtárban több mint 5000 csillag és bolygó fényképfelvételét őrzik. Az üveglemezekre rögzített felvételek rendkívül értékes tudományos dokumentumok, mert segítségükkel a csillagászok a különféle égitestek változásait tanulmányozhatják.

- x -

Az Élelmiszeripari Könyvtári Hálózati Alközpont egyéves fennállása alatt a műszaki könyvtárak fenntartására kijelölt 160 vállalat közül 81-ben a helyszínen tanulmányozta a fennálló rendelkezések betartását és a szakkönyvtárak működését.

- x -

Az Országos Műszaki Könyvtár október 20-án műszaki könyvtárosi képesítő vizsgát rendez. A vizsgára - korlátozott számban - még elfogad jelentkezéseket a módszertani csoport /Bp. VIII. Reviczky-ú. 6/. A képesítő vizsgát október 21-én félnapos konzultáció előzi meg, amelyről a jelentkezők külön értesítést kapnak.

- x -

A chicagói John Crerar Library-ben székelő amerikai Suak-könyvtáros Egyesület fordítói központja március óta kartonszolgálatot indított, mellyel tájékoztatást nyújt a központban kapható angol fordításokról.

- x -

A Nehézipari Értesítő, a Nehézipari Minisztérium hivatalos lapja, 1958 július 31. /II. évfolyam, 31./ száma 266-271. oldalán közli a nehézipari miniszter 49/1958 NIM. számú utasítását, amely kötelezően előírja valamennyi hozzátartozó szerv részére a mellékletben leközölt műszaki könyvtári működési /szervezeti/ szabályzat bevezetését.

A Nehézipari Minisztérium műszaki termelési könyvtárainak működési /szervezeti/ szabályzata a következő fő részekre tagozódik:

I. Általános rész

II. A hálózat könyvtárai

III. Könyvtári munka.

A 24 §-ból álló szabályzat nagyrészt megegyezik a Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója 1957 évi 1/2 számában közölt típus-szabályzat általános irányelveivel.

A nehézipari műszaki könyvtárak szabályzata 1958 július 31.-én lépett hatályba.

- x -

Amikor az első szputnyik megjelent a világűrben az amerikaiak kezdetben nem tudták fogni rádió-jeleit, mivel állomásaik nem voltak felkészülve ilyen frekvencia-vételre - 'bár szovjet lapok hónapokkal előbb már közölték erre vonatkozó eredményes kísérleteiket. Az amerikai szakemberek ezért a felelősséget a késedelmes dokumentációra hárítják.

- x -

Allan I. Waterman, az amerikai National Science Foundation igazgatója kijelentette: "Több amerikai ipari kutatóintézet közel 5 évet és 200 000 dollárt fordított olyan elektrotechnikai kutatásokra, amelyeknek eredményét később egy olyan szovjet szaklapban találták meg, amely még az amerikai kutatások megindítása előtt jelent meg.

- x -

A Consultants Bureau newyorki fordítóiroda egyezményt kötött a Mészdunarodnaja Knyiga szovjet vállalattal, melynek értelmében megszerezte 20 szovjet tudományos és műszaki folyóirat fordítási és kiadói jogát. Az egyezmény alapján nagymértékben lecsökken a fordítási idő.

- x -

A MŰSZAKI TERMELÉSI KÖNYVTÁRHÁLÓZAT STATISZTIKÁJÁHOZ

- HOZZÁSZÓLÁS -

A Balázs Sándor és Szabolcska Ferenc tollából az MKT 1958/1-2. számaiban megjelent cikk - a szakirodalomban talán először - tükrözi teljes egészében az ipari tárcák szakkönyvtári helyzetét. Az adatfelvételi iverk feldolgozásánál azonban - legalábbis az élelmiszeripart illetően - néhány olyan számszerű adat jutott napvilágra, mely a tényeket téves megvilágításba helyezi, mint ez a statisztikai adatfelmérés eredményeinek az alulirott által a MKT 1958/1. számába urt, ugyancsak adatközlő cikkével való egyszerű összehasonlításból azonnal kiderül. Az eltérő számok oka a könyvtári egységek szerinti számolásból ered.

Megállapítottuk, hogy az élelmiszeripari két vállalatánál egyenként több mint 10 000 szabadalmi leírás van; ez azonban nem vehető kötetszámba, s ezért Balázs-Szabolcska cikkének I.rész 6.táblázatából a "10 000 felett" rovatból az élelmiszeripar 2 vállalata törleendő. Valójában - sajnos - a legnagyobb könyvtárunk is alig hogy eléri az 5000 kötetet, ezért a II.rész 5.táblázata is eképpen helyesbitendő. A II.rész 6.táblázata ugyanigy javítandó, azzal a ténnyel megtoldva, hogy az egyetlen "függetlenített" könyvtáros nem az említett legnagyobb gyűjtemény őre, hanem e rangját - egy szakszervezeti könyvtár jogcímén nyerte.

A kiváló szerzők nyilván elnézik a fenti lefelé kerekítést, amelyből csak az következik, hogy feladataink az élelmiszeripari könyvtárügy területén még az általuk megjelölteknel is nagyobbak.

Dr. Falvai Alfréd

a F E D E R A T I O N I N T E R N A T I O N A L E
D E D O C U M E N T A T I O N
h i r e i

A FID /Nemzetközi Dokumentációs Szövetség/ magyar nemzeti tagságának képviselőjét 1958. január 1.-vel az Országos Dokumentációs Bizottság vette át az Országos Széchényi Könyvtártól. Mivel az ODB titkársága - amely a FID képviselőt is ellátja - az Országos Műszaki Könyvtárban működik, a Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatójában a jövőben rendszeresen közölni fogjuk a nemzetközi dokumentációs együttműködés érdekesebb híreit.

A FID 58. számú körirata teljes egészében a társadalomtudományok osztályozásának marxista felfogásával foglalkozik. 7 oldalon, párhuzamba állítva egymás mellett közli a készülő lengyel és magyar ETO kiadás nem hivatalos tizedes számait, és végül teljes terjedelmében ismerteti az Országos Dokumentációs Bizottság augusztus 1-én kelt levelének a magyar osztályozási gyakorlatra vonatkozó elvi megállapításait.

- x -

A FID Tanácsa és különböző szakbizottságai szeptember 8. és 11. között tartották rendes évi megbeszéléseiket Hágában.

- x -

A REVUE DE LA DOCUMENTATION 1958 évi 3. számában két cikk jelent meg magyar szerzők tollából. Csapodi Csaba, a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárának munkatársa a tudományos folyóiratok jövőjéről, Szekeres Margit, az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa pedig a folyóiratcikkek címeiben szereplő szerzők nevének egyöntetű feltüntetetéséről közölt tanulmányt. /A cikkek ismertetésére legközelebbi számunkban vizs-
szatérünk./

- x -

Junius hó folyamán Lengyelország 8, Románia pedig 6 FID szakbizottságba jelölte ki hivatalos képviselőjét.

- x -

Az Országos Dokumentációs Bizottság 1958. szeptember 10-én
tartott üléséről.

Az ODB elfogadta az ÉM Dokumentációs és Nyomtatványellátó Vállalat dokumentációs tevékenységének megvizsgálására kiküldött háromtagú bizottság jelentését. Ennek alapján határozatot hozott, hogy előterjesztést tesz illetékes helyen a Vállalat részére 30 000 forintos évi póthitel folyósítása érdekében. Ennek a fejlesztésnek célja, hogy az OMK Építőipari Műszaki Lapszemléje kibővüljön az ÉM Dokumentációs és Nyomtatványellátó Vállalat referátum-anyagával, és ily módon létrejöjjenek a közös szerkesztés előfeltételei.

Az ODB titkársága a tagoktól megkapott javaslatok alapján szeptember 30-ig javaslatot tesz a Művelődésügyi Minisztériumnak, a FID különböző szakbizottságaiba jelölendő magyar szakemberek személyére nézve.

Az ODB szükségesnek tartja, hogy az 1959 évi varsói FID konferencia előkészítéseként a népi demokráciák osztályozásra vonatkozó nézeteinek összehangolása végett a szocialista államok megfelelő szervei lépjenek egymással szoros kapcsolatba, és véleményeiket egy esetleges előkészítő tárgyaláson egyeztessék.

Az ODB-nek az a véleménye, hogy a Hivatalos FID engedélyezés késedelme miatt – amennyiben erre más lehetőség nincs – a kefelenyomatban már elkészült új magyar ETO táblázatok kinyomtatását meg lehet kezdeni.

Az ODB megbizta Német Bélát, az ÉM Dokumentációs és Nyomtatványellátó Vállalat igazgatóját, hogy a dokumentáció mechanikai szelektáló eljárásainak tanulmányozására és gyakorlati kikísérletezésére munkaközösséget alakítson.

Legközelebbi ülésén az ODB a referáló lapok indexkészítésének elvi problémáival kíván foglalkozni.

- x -

Az 1957-ben alakult Ázsiai Könyvtáros Egyesületek Szövetsége 1958 áprilisában új folyóiratot indított ALFA NEWS címen. A lap szerkesztőségének címe: c/o Japan Library Association, Vero Park, Tokio.

- x -

Az INFORMATIONS FID című kiadványsorozat ezévi 7. száma közli, hogy Németh Béla, a budapesti Építőipari Tájékoztatási Központ igazgatója június 30-án meglátogatta a FID hárgai központját, és ott tárgyalásokat folytatott a főtitkár-ral.

- x -

A FID szakbizottságai:

- 1./ Szerzői jogi kérdések a fotografiai többszörözésnél. /A/
- 2./ Bibliográfia és referálás. /B/
- 3./ Egyetemes Tizedes Osztályozás. /C/
- 4./ Az osztályozás általános kérdései. /CA/
- 5./ A jelzetalkotás alapelvei. /CN/

A l b i z o t t s á g o k :

- Vallás, theológia. /C 2/
Közigazgatás. /C 35/
Politikái tudományok. /C 32/
Népjólét, biztosítás. /C 36/
Nyelvek. /C 4/
Fizika. /C 53/
Orvostudományok. /C 61/
Gyógyszerészet. /SC 615/
Tűzvédelem. /C 614.84/
Anyagok. /C 620.2/
Gépgyártás. /C 621/
Elektrotechnika. /C 621.3/
Villamos-vontatás. /SC 621.33/
Távközlés. /SC 621.39/
Vasutak. /C 625/
Szállítás. /C 629/
Mezőgazdaság. /C 63/
Igazgatás. /C 65/
Vegyipar, kémiai technológia. /C 66/
Rostok kezelése. /C 667.0/.3/
Kohászat, metalurgia. /C 669/
Papír- és kartonipar. /C 676/
Textilipar. /C 677/
Fényképészet. /C 77/
6./ Információs szolgálatok. /I/
7./ A dokumentáció technikai segédeszközei. /R/
8./ Gépi válogatás, szelekció. /S/
9./ Dokumentalista képzés. /TD/
10./ Revue De la Documentation; levelező Szerkesztőbizottsága.